

[Hendriksen.]

fastlønnede, af en Principal afhængige Funktionærer.

Det er derfor mit Haab, at det høje Ting meget grundigt vil overveje, om man ikke ogsaa af rent samfundsmæssige Grunde skal lade den gamle Næringslovs Bestemmelser paa dette Omraade bestaa ogsaa i Fremtiden.

At Frygten for, at vort Land skal blive oversvømmet med Filialforretninger og Kædeforretninger, hvis de nugældende Bestemmelser ophæves, ingenlunde er ubegrundet, viser bl. a. en Pressemeddelelse, som kun er faa Dage gammel, og som gaar ud paa, at et stort tysk Selskab, der raader over overordentlig store Kapitaler, og som har et udbredt Net af Kædeforretninger lagt ud over hele Tyskland, nu overvejer at lægge et lignende Net af Forretninger ud over hele Sverige. Fra Sverige kommer ganske afgjort Turen til Danmark, hvis alle Sluser aabnes; og er der nogen i denne Sal, der tror, at det vil blive til Gavn for vort Land, at der spredes i Hundredevis, ja maaske i Tusindvis af Kædeforretninger med tysk eller anden udenlandsk Basis ud over hele Landet?

Vi vil blive et let Offer for udenlandske kapitalstærke Selskaber, og dette vil i første Række betyde Ruin for den selvstændige Detailhandlerstand, og i anden Række vil en gros Handelen og Industrien blive haardt ramt. For hvem tror, at Lederne af disse Kædeforretninger vil købe deres Varer gennem de danske Grossister eller af de danske Haandværkere eller danske industridrivende, nej, det bliver Udlandet, der kommer til at løbe af med Profitten til Skade baade for Detailhandleren, for Grossisten og Industrimanden.

Store Vanskeligheder for Erhvervs livet, forøget Arbejdsløshed vil blive Følgen af at lukke op for Næringsudfoldelsen paa den Maade, det er nævnt i Forslaget, og jeg maa derfor paa det indstændigste advare mod at følge Forslaget paa dette Omraade.

Jeg tror, at den nugældende Bestemmelse i Næringsloven i ikke ringe Grad vil afværge de mest utiltalende Former for Filial- og Kædeforretninger, hvor det hyppigt drejer sig om hver for sig temmelig smaa Virksomheder, som det maaske vil være betænkeligt at søge at faa realiseret en masse fra enkelt Haand, naar man i hvert enkelt Tilfælde skal præstere en Aktiekapital paa 10 000 Kr., en selvstændig Bestyrelse og i øvrigt underkaste sig Aktieselskabslovens Bestemmelser i det

hele. Men maaske var det værd at overveje, om der i det hele kunde findes Udveje for at forhindre saadan almindelig Detailhandel drevet gennem Filialer.

Det glæder mig, at det ærede Medlem Hr. J. C. A. Larsen, der talte paa Partiet Venstres Vegne, udtalte sig i noget nær samme Retning som jeg med Hensyn til Spørgsmaalet om at drive Detailforretning fra mere end een Kommune.

De to Spørgsmaal, jeg her har omtalt, er de allervæsentligste indenfor Næringslovgivningen, men der er dog ogsaa forskellige andre Spørgsmaal, som har deres Betydning, og som jeg nu skal omtale.

Det hedder i det fremsatte Forslag, at man med Hensyn til Embeds- og Tjenestemændenes Ret til at drive privat Næring henviser til Tjenestemandsløven. Det fremgaar af Næringslovkommissionens Betænkning, at man dermed egentlig kun har villet henlede Rigsdagens Opmærksomhed paa dette Spørgsmaal, men at man i øvrigt ikke har taget Stilling til hele Sagen.

Om denne Sag vil jeg da gerne sige, at der er en stor og, det forekommer mig, berettiget Antipati hos de private næringsdrivende imod, at vore i saa mange Henseender velbeskyttede Tjenestemænd paafører det private Næringsliv Konkurrence. De selvstændige næringsdrivende har Ret til at hævde, at Tjenestemændene er alt for gunstigt stillede i denne Konkurrence og alt for let i Stand til at føre den mere nærgaaende, end tilladeligt er. Men i øvrigt har jeg Følelsen af, at man indenfor Tjenestemandskredse i Virkeligheden ikke ser med større Glæde paa denne Konkurrenceudfoldelse, jeg tror ikke, at det hilses med særlig Tilfredshed indenfor hele Tjenestemandskredsen, at enkelte Tjenestemænd skaber sig en ganske ekstra økonomisk Stilling ved at drive Virksomhed som privat næringsdrivende. Derfor forekommer det mig, at det mest rationelle vilde være, at man i selve Næringsloven simpelt hen forbyder offentlige Tjenestemænd at drive privat Næring, der omfattes af Næringsloven.

Jeg skal derefter fremdrage et Spørgsmaal af en helt anden Karakter, men i Virkeligheden ogsaa et Spørgsmaal af ret principiel Betydning for de næringsdrivende. Det er jo saadan, at en Næringslov, baade den, vi har, og den ny, vi eventuelt skal have, indeholder en Mængde Bestemmelser om enkelte Forhold, hvor der maaske nok i selve Loven angives en vis Retningslinie, men hvor den endelige Afgørelse dog i vidtrækkende Omfang skal